

Door Sylvester Schenk

Zwaar en gevaarlijk werk. Waar denkt u dan aan? Aan stoere kerels die in ijskoud water grote kooien vol krab (of niet) naar boven halen? Aan ambulancemedewerkers, die op zaterdagavond de jungle van het uitgaansleven worden ingestuurd? Persoonlijk dacht ik tot voor kort meer aan leeuwentemmers, die hun hoofd in de muil van het arme beestje stoppen. Maar sinds kort weet ik beter.

Aansprakelijkheid

Het valt allemaal wel mee als je het vergelijkt met de accountant of fiscalist die voor zijn klant de belastingaangifte verzorgt. Waar die arme man (of vrouw) allemaal wel geen rekening mee moet houden; civielrechtelijke aansprakelijkheid, tuchtrechtelijke aansprakelijkheid, bestuursrechtelijke aansprakelijkheid, fiscale aansprakelijkheid. En alsof het allemaal al niet erg genoeg is natuurlijk ook nog de strafrechtelijke aansprakelijkheid. Want de cel is bij fiscale delicten tegenwoordig verrassend dichtbij.

Naar eer en geweten

Dit betreft overigens niet enkel de volstrekt malafide adviseur die vanuit een zolderkamertje voor duizenden onwetende klanten apekoolaangiften indient en daarmee grote bedragen aan toeslagen binnen hengelt. Het betreft ook degenen die naar eer en geweten hun werk doen. Vaak in goed vertrouwen en altijd onder grote tijdsdruk. Want wat te doen met die paar klanten (altijd dezelfde) die weer te laat zijn met de boekhouding en voor wie u dan maar (ook verzuimboetes lopen aardig in de papieren) aangifte omzetbelasting doet op basis van een redelijke schatting, de vorige aangifte of op basis van een – achteraf foutieve – fax met de omzet van het laatste kwartaal? U weet ook wel dat dat niet mag, u had het ook liever anders en correct gedaan. U wilt echter geen boze klant, want anders dan het inkomen van de gemiddelde belastingambtenaar is bijschrijving van uw inkomen op de 24^e van iedere maand geen vanzelfsprekendheid. Hoe vervelend ook: inmiddels zijn de touwtjes (ook dat om uw nek) zo aangedraaid dat u zich niet meer met dit soort praktijken moet en kunt inlaten. Afscheid nemen is het devies bij de onverbetterlijke sloddervossen.

Digitalisering

Maar alsof het allemaal al niet weg genoeg is komt er nog wat bij. Want ook door de digitalisering wordt de verantwoordelijkheid van de fiscalist en accountant steeds groter. Geheimen bestaan niet meer in een digitale wereld, en de fiscus maakt daar graag gebruik van. Gepast en bij tijd en wijle ook minder gepast. Of de rechtsbescherming van de adviseur daarmee gelijke tred houdt is maar zeer de vraag. U wordt als adviseur feitelijk gedwongen om uw werk digitaal te doen. Op een wijze die achteraf voor de fiscus transparant is en haar in staat stelt om de administratie van de belastingplichtige binnen een redelijke termijn te kunnen controleren. Ook belastingaangiften dienen digitaal gedaan te worden. Het risico van dit alles wordt tamelijk eenzijdig bij de adviseur gelegd.

Verantwoordelijkheid

De eerste rechtspraak waarin de gevolgen van een computercrash bij de belastingplichtige wordt gelegd is er al; 'Hattie maar op tijd motten back-uppen' zo is de redenering'. Keurig op tijd gedane aangiften die maar niet binnenkomen bij de fiscus? Uw verantwoordelijkheid. En morst de fiscus met bestanden dan mag u het allemaal nog een keertje aanleveren. Gratis en voor niets natuurlijk, dat spreekt. Wonderlijk is wel dat de fiscus mailtjes nog steeds besluit met de woorden; 'De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten'. Wonderlijk nietwaar? Maar we gaan vrolijk door op de ingeslagen weg. We gaan dus verplicht digitaal procederen, de blauwe enveloppe wordt vervangen door Mijn Belastingdienst. Kortom: digitaal wordt het helemaal.

Niet gepast

Wat meer aandacht voor de hieruit voortvloeiende verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid, en alle digitale ellende niet als vanzelfsprekend op het bordje van de adviseur leggen, lijkt me hierbij meer dan gepast.